

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 137/2025
25.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика и кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стефана Радивојевића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду ЗК.бр. 2137/19 од 18.06.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1005/24 од 28.10.2024. године, у седници већа одржаној дана 25.02.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стефана Радивојевића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду ЗК.бр. 2137/19 од 18.06.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1005/24 од 28.10.2024. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду ЗК.бр. 2137/19 од 18.06.2024. године окривљени АА, ставом првим изреке, оглашен је кривим због кривичног дела превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. КЗ, док је ставом другим изреке, оглашен кривим због извршења кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, за која кривична дела му је суд претходно утврдио појединачне казне и то тако што му је за кривично дело превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. КЗ утврдио казну затвора у трајању од 1 године и 3 месеца и новчану казну у износу од 150.000,00 динара, а за кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ казну затвора у трајању од 9 месеци, те га је осудио на јединствену казну затвора у трајању од 1 године и 10 месеци у коју му се урачунава време проведено на задржавању од 22.05.2019. године до 23.05.2019.

године и новчану казну у износу од 150.000,00 динара, коју је окривљени дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде уз упозорење да ако исту не плати у наведеном року суд ће новчану казну заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом је одлучено о имовинскоправном захтеву и трошковима кривичног поступка на начин ближе означен изреком пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1005/24 од 28.10.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Стефана Радивојевића, а пресуда Првог основног суда у Београду ЗК.бр. 2137/19 од 18.06.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Стефан Радивојевић, због повреде кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 2. ЗКП и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини првостепену пресуду и/или пресуду донету у поступку по редовном правном леку и предмет врати на поновно суђење првостепеном и/или другостепеном суду, или, пак, преиначи у целини или делимично првостепену пресуду и одлуку донету по редовном правном леку или само одлуку донету у поступку по редовном правном леку, тако што ће осуђеног АА ослободити од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стефана Радивојевића је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП наводећи да је првостепени суд прекорачио оптужбу извршивши повреду члана 420. ЗКП, јер је на недозвољен начин извршио модификацију чињеничног стања наведеног у оптужном акту изменивши чињенични опис оптужног акта у ставу првом изреке пресуде изоставивши „на тај начин што је претходно прибавио од непознатог лица лажни уговор о купопродаји непокретности наводно сачињен између њега и покојне ББ и наводно оверен од стране тада Петог општинског суда у Београду дана 16.03.2004. године под бројем I Ов. 3784/04“, те је у ставу другом изреке пресуде изоставио „те је такав документ претходно прибавио од непознатог лица“. Према захтеву суд је прешао

границе чињеничног основа оптужбе пошто је изменио битну чињеницу у погледу начина извршења кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим и осуђен.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Стефана Радивојевића се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржано у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу објективне и субјективне истовестности дела.

По налажењу Врховног суда оптужба није прекорачена, односно суд није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА.

Ово стога што суд може изменити опис дела дат у оптужници, а да не прекорачи оптужбу, све док измењени опис остаје у границама чињеничног основа оптужнице, тј. у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја одређеног кривичног дела.

У конкретном случају, суд није у изреку пресуде унео елементе кривичног дела превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. КЗ, нити кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. КЗ, већ је изреком пресуде изоставио оно што током поступка није доказано. Наиме, суд је само делимично изменио чињенични опис садржан у диспозитиву оптужног акта уподобљавајући га утврђеном чињеничном стању, водећи при томе рачуна да се тиме не повређује идентитет оптужбе и пресуде и окривљеном не ставља на терет већа количина предузетих радњи од оних које му је оптужним актом на терет ставио јавни тужилац.

Имајући у виду наведено, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Стефан Радивојевић захтевом истиче и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљеном преко браниоца. Међутим, образложењем не наводи у погледу ког кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, нити који је то закон који се не може применити у конкретном случају примењен, већ суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, наводима да предметни уговор о купопродаји не може бити лажан, да из дописа Другог основног суда у Београду произилази да исти не контролише примерак који се чува,

нити утврђује аутентичност уговора, као и да је неспорно потврђено да је предметни уговор о купопродаји непокретности који је проглашен лажним и фалсификованим од стране првостепеног суда, што је потврдио и другостепени суд, оверен пред надлежним судом дана 06.03.2004. године под Ов. бр. 3784/04, позивајући се на одредбе Закона о поступку уписа у катастар непокретности и катастра инфраструктуре, те Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа, сматрајући да су првостепени и другостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применили одредбе закона, чиме су донели незакониту и неправилну одлуку. У вези са изнетим, бранилац окривљеног износи и сопствену оцену доказа.

Међутим, повреда закона из члана 440. ЗКП, сходно одредбама члана 485. ЗКП није предмет разматрања од стране Врховног суда у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле, не представља дозвољен разлог, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у овом делу оценио као недозвољен.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) и члана 485. став 4. ЗКП донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић